

Természeti élmények továbbfejlesztve

NEduNet – az új határon átnyúló kezdeményezés

A Pannonian Nature Network – a Nyugat-Pannon térség natúr- és nemzeti parkjainak határon átnyúló projektje – 2008 óta elkötelezett és tapasztalt partnerekből álló erős hálózatot hozott létre. Ezzel egyidejűleg lehetővé tette valamennyi érdekelt területen a természeti élmény ökoturisztikai kínálatának, valamint infrastruktúrájának jelentős bővítését és fejlesztését.

A „természeti élmény” területének határon átnyúló súlyát az INTERREG V-A Ausztria–Magyarország Programban megvalósuló PaNaNet+ projekt keretében fejlesztik tovább.

A határon átnyúló projektek helyét és szerepét méltatta Rácz András, az Agrárminisztérium környezetügyért felelős államtitkára a Nature Education Network – NEduNet – projekt nyitórendezvényén 2019. augusztus 27-én az ausztriai Illmichben (Ilmitz), ahol bemutatták a Fertő–Hanság és a Neusiedler See–Seewinkel Nemzeti Park legújabb közös kezdeményezését. Rácz András előadásában elmondta, hogy a 2020-ban véget érő többéves pénzügyi

időszakban a hazai költségvetés és az Európai Unió forrásainak felhasználásával több mint 60 milliárd forintot fordítottunk a természeti értékeink megőrzésére és bemutatására célzó közvetlen beruházásokra. Az így megvalósuló közel száz projektnek köszönhetően összességében legalább 100 ezer hektáron javult természeti területeink állapota. Ennek is köszönhető, hogy ma Magyarországon a nemzeti parkok az ökoturizmus legnagyobb letéteményesei, az elmúlt évben a statisztikai adatok szerint mintegy 1,6 millióan látogatták meg a hazai nemzeti parkokat – hangsúlyozta.

Az államtitkár megjegyezte, hogy a magyarországi

Rácz András, az Agrárminisztérium környezetügyért felelős államtitkára.

gi nemzeti parkok jól teljesítenek a pályázati források lehívásában, és kiemelte a Fertő–Hanság Nemzeti Park Igazgatóságának tevékenységét.

Rácz András kitért arra, három határon átnyúló természetvédelmi projekt játszik abban szerepet, hogy a nemzeti park igazgatóságának ökoturisztikai létesítményei fejlődjenek, és élményekben gazdag programokkal

segítsék a környezeti nevelést és a szemléletformálást.

Az illmichi rendezvény témáját adó NEduNet a Fertő–Hanság/Neusiedler See–Seewinkel Nemzeti Park újabb, határokon átívelő kezdeményezése, amelynek az a célja, hogy a magyar és az osztrák nemzeti park térségében lévő iskolák és más oktatási-nevelési intézmények részére közös természetvédelmi programokat alakítsanak ki hosszú távon.

Kulcsárné Róth Matthaeea igazgató (Fertő–Hanság Nemzeti Park Igazgatósága), Johannes Ehrenfelder igazgató (Nationalpark Neusiedlersee–Seewinkel), Astrid Eisenkopf Burgenland tanácsosa.

Mindezen túl egy határon átnyúló, közös nemzeti parki természetvédelmi őrszolgálat keretfeltételeinek megteremtését is biztosítja a projekt, amely révén a magyar oldalon természetvédelmi őrszolgálati központ létesül az egykori fertői halászcserda rekonstrukciójával Balf térségében – tette hozzá.

Osztrák oldalról Astrid Eisenkopf, Burgenland tartomány tanácsosa méltatta a határon átnyúló projekteket,

és reményét fejezte ki, hogy a két nemzeti park a jövőben is eredményesen dolgozik a közös projektek megvalósításában.

Kulcsárné Róth Matthaeea (Fertő–Hanság Nemzeti Park Igazgatósága) és Johannes Ehrenfelder igazgatók (Nationalpark Neusiedlersee–Seewinkel) is köszöntötték az érdeklődőket, és méltatták a két nemzeti park több mint 20 éves közös együttműködését.

II. Kerka–Mura Vízimuri

Az első, 2018. júliusi alkalomhoz hasonlóan nagy érdeklődés övezte a 2019. július 13–14. között Kerkaszentkirály és Muraszemenye térségében megrendezett II. Kerka–Mura Vízimurit.

A két nap alatt összesen több mint kétszázötvenen vettek részt a programon, amire 17, négy–nyolc főből álló csapat nevezett. Családi és baráti társaságok próbálhatták ki vadregényes folyókon az evezést, és sok más érdekes kihívást is

Több mint kétszázötvenen vettek részt a Kerka–Mura Vízimuri 2019. programjain.

teljesíthettek a vízfesztivál csapatversenye keretében, ahol nemcsak a gyorsaság, hanem a felkészültség és a

megfigyelőképesség is számított.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság az

INTERREG V-A Ausztria–Magyarország Programban támogatást nyert PaNaNet+ projekt keretében valósította

meg az eseményt. A szervezéssel megbízott Pisztráng Kör Egyesület a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósággal és a helyi civil szervezetekkel, vállalkozókkal együttműködve tervezte meg a két nap programját. Kiemelten fontos célkitűzés volt ennek során a természeti értékek bemutatása, nem tudományos előadás, hanem játékos, interaktív felfedezés formájában. A vízfesztivál első napján a benevezett csapatok Kerkaszentkirályon szálltak csónakba, majd Muraszemenyén, a Hódvár Vízitúra Kikötőben értek partot. Onnan kerékpáros felfedező úton jutottak vissza

Kerkaszentkirályra, ahol még sok izgalmas szárazföldi kaland várt rájuk. A második napon vezetett vízi, kerékpáros és gyalogos túrák közül választhattak a jelenlévők.

A PaNaNet+ projekt keretében 2018 és 2019 júliusában megvalósított vízfesztiválok tapasztalatai alapján valós igény van az ilyen jellegű, aktív szabadidős programkínálatra. Ennek megfelelően a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a térségi partnerekkel együttműködésben tervezi a programsorozat folytatását.

bfnp.hu/kerka-mura

Interreg
Austria-Hungary

European Union – European Regional Development Fund

PaNaNet+

Készült az INTERREG V-A Ausztria–Magyarország Program – ATHU003 számú – PaNaNet+ rövidcímű projekt keretében. A PaNaNet+ projekt az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával valósul meg.

Növekvő igény a természeti élmények iránt

A natúr- és nemzeti parkok továbbfejlesztik látogatói programjukat

Sok dolgozó számára könnyű az átállás egy pihentető, mégis tanulságos – és nagyon családbarát – szabadidős tevékenységre. Amilyen gyakran csak lehet a tanárok is a természetet használják az oktatás szabadtéri osztálytermének. A természetfotósoknak és a madármegfigyelőknek is megvannak a saját igényeik a natúr- és nemzeti parkok felé. A valódi természeti élmények iránti növekvő érdeklődés miatt, elsősorban a védett területeken, szükség van a vezetett túrák, előadások, workshopok, vagy akár a természeti élménynapok sokféleségének fejlesztésére.

A PaNaNet+ részeként, a nyugat-pannóniai és a burgenlandi natúr- és nemzeti parkok uniós társfinanszírozású hálózati projektjének keretében a partnerek ezért intenzíven dolgoztak a látogatói programok minőségbiztosításán. Kovács Balázs (GD Consulting) koordinálásával és turisztikai marketingpartnerek bevonásával a védett területek vezetői részletesen megvitatták a minőségbiztosítási szempontokat egy 2019. novemberi workshop során Hegykőn, a Fertő–Hanság Nemzeti Parkban, hivatkozva az ajánlat status quo helyzetére a négy nemzeti parkban és kilenc natúrparkban. A workshopot a jelenlegi programok áttekintése és egy ellenőrző

lista első vázlata előzte meg a régió erősségeinek, gyengeségeinek és bevált gyakorlataira vonatkozó példáinak objektív értékelése érdekében.

A közösen kidolgozott javaslatokat négy csoportra lehet osztani:

- Marketing – az ajánlatok elkészítésétől a reklámig és az eladásösztönzésig
- Természeti élmények tudatosítása
- Szervezési követelmények
- Védett területek igazgatóságainak jogi keretei és hatáskörei

A **MARKETING** kulcsfeladata, hogy a meglévő ajánlatokat minden érintett célcsoport számára láthatóvá tegye. A program kompakt leírása nemcsak a költségeket és a

Kis csoportok, sok idő: A nyugat-pannon régióban számos lehetőség nyílik a természetvédelmi programok továbbfejlesztésére.

találkozási pontot tartalmazza, hanem például az útvonalak nehézségi szintjét is. A résztvevők fejlesztési igényeinek lehető legjobb kiaknázása érdekében kérdőívek kiadása is ajánlott. Különösen fontos a PaNaNet partnerterületek számára, hogy elkerüljék a látogatóprogram egyszerű szórakoztató imázsát, elvégre fontos, hogy a hiteles természeti élményt a lehető legszorosabban összekapcsolják az oktatási feladattal.

A **TUDATFORMÁLÁS** magában foglalja a természet szervezett élményének korlátait is: az érzékeny élőhelyek tiszteletben tartása érdekében a legtöbb program legfeljebb 20 résztvevővel rendelkező kiscsoportokra irányul, ami természetesen pozitív hatással van a kirándulás minőségére is.

A **SZERVEZÉS** területén az egyik legfontosabb követelmény a hatékony regisztrációs rendszer, akár a

látogatóközpont, telefonon vagy az interneten keresztül. A találkozóhely könnyű megközelíthetősége, a tömegközlekedési eszközzel való érkezés lehetősége, a park igazgatósága vagy a túravezető telefonos elérhetősége olyan szempontok, amelyek minőségbiztosítást nyújthatnak.

Az EU általános **ADATVÉDELMI RENDELETE** szintén jelentős szerepet játszik a védett területeken folytatott természetvédelmi

programokban – a regisztrációtól a résztvevők fotózásáig terjedően. Végül a balesetek megelőzését elősegítő valamennyi intézkedést, valamint a vészhelyzet esetén szükséges tennivalót is ismernie kell a szereplőknek.

A know-how sokéves tapasztalat alapján történő cseréje a védett területkezelés ezen nagyon érzékeny területen bizonyára tovább gazdagítja a határ menti régió turisztikai és oktatási kínálatát.

Helyszín, funkció, kialakítás, akadálymentesség

Természetturisztikai infrastruktúra minőségi előírásokkal

A fenntartható, innovatív természetturisztikai ajánlat nemcsak egy professzionálisan kidolgozott és megvalósított látogatóprogramot foglal magában, hanem a megfelelő „hardvert” is kiváló minőségű infrastruktúra formájában. A látogatóközpontok és a területek kitérője mellett ez elsősorban a megfigyelő és pihenőhelyekre vonatkozik.

A PaNaNet+ projektben a nyugat-pannon térség nemzeti és natúrparkjai pont ezen infrastruktúra minőségi kritériumainak kidolgozásába fogtak. A Neusiedler See–Seewinkel Nemzeti Park régiójában, Halbturnban élő Ulrike Kusztrich-Wolf építész kapott megbízást a projekt területén meglévő infrastruktúra áttekintésére és a kritériumok strukturált kidolgozására.

Mi számít vonzó látogatói infrastruktúrának? Nemcsak az építész foglalkozott a kérdéssel, hanem a projekt partnerek is hozzájárultak tapasztalataikkal a különféle látogatócsoportok igényeinek bemutatásához. Egy kérdőív segítségével a meglévő felül további tervezett természetmegfigyelési és pihenőhelyek terveit gyűjtötték

össze. Ulrike Kusztrich-Wolf mélyreható megbeszéléseket folytatott a natúr- és nemzeti parkok megtekintése során az ottani vezetőkkel is.

Ennek a PaNaNet projektmodulnak a kimenete egy funkcionális és tervezési útmutató a jövőbeli természeti élmények infrastruktúrájához. Ehhez hozzájárult egy workshop keretein belüli megbeszélés is. A világ minden tájáról származó példák segítségével, amelyek természetesen csak részben valósíthatók meg egy az egyben Nyugat-Magyarország és Burgenland leginkább nyílt kultúrtájain, rövid időn belül fel lehetett állítani azokat a kritériumokat, amelyeket a parkok felelős alkalmazottai egyfajta „ellenőrző listaként” használhatnak fel. Ezek közül a legfontosabbak:

- Megfigyelési és/vagy pihenőhely helyszínének megválasztása (megközelíthetőség, szélirány, fényviszonyok)
- Lehetőség szerint erőforrás-kímélő anyagválasztás
- A különféle célcsoportok kívánásainak és igényeinek figyelembevétele
- A megfigyelő vagy pihenőhely hatása a látogatók irányítására
- Akadálymentesség és funkcionalitás

Emellett természetesen szükséges figyelmet fordítani az utakra, a megközelítési útvonalakra és a parkolóhelyekre is.

Jelenleg a közösen kidolgozott kritériumokat szerkesztik, melyek rendelkezésre állnak majd német és magyar nyelven, és így az összes érintett természetvédelmi és építési szakértő számára

Az Illmic melletti Zicklackén lévő első, kerekesszékes megközelíthető megfigyelőhely 20 év után át kellett építeni – tetőt kapott, amely védelmet nyújt a nap és az eső ellen.

elérhetőek lesznek. Egyébiránt a kritériumkatalógust a Neusiedler See–Seewinkel Nemzeti Parkban hamarosan felülvizsgálják: 2020 nyarára egy

új megfigyelési helyet alakítanak ki a Sandeck–Neudegg védelmi övezetben, amely az összes említett követelménynek megfelel majd.

Vizes élőhelyek fejlesztése

Szakmai kirándulás a Rábán létesített hallépcsőkhöz Burgenlandba és Steiermarkba

Szakmai tanulmányúton vettek részt tavaly októberben az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai a „WeCon – Vizes élőhelyek ökológiai hálózatának fejlesztése az osztrák-magyar határ régióban” elnevezésű nemzetközi projektjének köszönhetően Burgenlandban és Stájerországban.

Az utazás célja az ausztriai hallépcsőkkel és duzzasztókkal kapcsolatos jó példák megismerése volt. A Rábát, a Pinkát és a Répcét erőművek duzzasztógátjai szabdalják fel, alakítják át és állják útját a halak vándorlásának. A folyókon több helyen készültek hallépcsők, amelyek arra hivatottak, hogy átjárhatóvá tegyék ezeket a gátakat. A WeCon projekt célja,

hogy olyan megoldásokat dolgozzanak ki a szakemberek, amelyekkel ezen emberi beavatkozások természetkárosító hatásait mérsékelni tudják.

A tanulmányút során megtekintették többek közt a Neumarkt an der Raab közelében lévő vízerőművet. Az itt található hallépcső vízelátottságát a Grieselbach patak vizével támogatják meg.

Az egyik főmederhez visszacsatolt, korábbi Rába-holtág Hohenbrugg–Welten–Schiefernél.

Megtudhatták azt is, hogy az új erőmű kialakítása mellett nyolc egyedi intézkedést hoztak vízgazdálkodással kapcsolatban, melyek egyeztetve szolgálják a helyi

árvízvédelmet és természetvédelmet; például a korábban lefűződött holtágakat visszacsatolták a Rába főmedréhez. Ausztriában a műtárgyak értékelését egy 1-től 5-ig terjedő skálán végzik, ahol az 1 a legjobb, 5 a legrosszabb érték. Neumarktánál a hallépcső 2-es besorolással rendelkezik, ami funkcióját tekintve azt jelenti, hogy szinte az összes halfaj, majdnem az összes fejlődési stádiumában átjuthat rajta. Fontos a hallépcsők rendszeres karbantartása is, mivel ősszel az uszadékfa könnyen elzárhatja őket, a gallyak, fadarabok ékké alakulhatnak, és így átjárhatatlanná teszik az utat a halak számára. A karbantartásért általában az erőmű működtetője felel.

Az említett vízi erőmű mellett a doiberbachi, feldbachi és gniebigi hallépcsőket is helyi vezetővel vizsgálták meg.

A szakemberek ellátogattak még a Hohenbrugg–Welten–Schiefer természetvédelmi területre is. Itt az 1965–68-as szabályozás miatt kiszáradt két holtágat kötötték be újra a főmederbe. A Rába ezen szakasza ökológiai értelemben nem a legjobb folyamszakaszok közé tartozik, azonban a mederben hagyott fákkal próbálják természetközelivé tenni az áramlási viszonyokat. Tizenegy fenékküszöböt építettek be, hogy a korábbi 1,5 méteres átjárhatatlan szintkülönbséget leküzdjék az újonnan ráfűzött holtágakon keresztül, melyek árvizek esetén is stabilizálni képesek a medret. A projekt részeként 18 hektárt visszavásároltak a gazdáktól, ahol réteket és más természetvédelmi szempontból értékes vizes élőhelyeket hoztak létre. A holtágakat tavasszal felduzzasztják és ősszel leapasztják, ami hasonló állapotot teremt, mint a korábbi természetes áradások esetében, ahol a dévérkeszegek, a csukák és a pontyok a parti növényzetben tudtak lélni. Érdekes, hogy a helyben ritka törpegém is költ itt. A projektterületen kisebb állóvizek is találhatóak, melyek kétélűek remek élőhelyeiként szolgálnak, így ezeket nem kötik be az újonnan kialakult vízáramlásba.

A program során nagyon sok értékes tapasztalattal gazdagodtak a szakemberek a hallépcsők működésével kapcsolatban, valamint interdiszciplináris ismeretekre tehettek szert a magyar és osztrák szakemberek révén. Remélik, hogy a tanulmányút tapasztalatait a WeCon projekt keretében sikeresen tudják alkalmazni, és lehetőség nyílik majd a meglévő hallépcsők fejlesztésére és az újonnan épülő optimalis kialakítására.

Újszerű halátjáró a gniebigi Lugitschmühlénél, ahol helyhiány miatt egy csigaformájú „halcsavart” építettek be a műtárgyba

PaNaNet+ tanulmányút Montenegróba

Huszonöt természetvédelmi és turisztikai szakember utazott az Őrségi Nemzeti Park szervezésében, az INTERREG V-A Ausztria–Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program által támogatott PaNaNet+ projektnek köszönhetően öt napra Montenegróba. Montenegróban összesen öt nemzeti park található, mely az ország területéhez képest meglepően nagy szám. Ez tett minket kíváncsiá, hogy a montenegróiak mit gondolnak a természetvédelemről.

Az Őrségi, a Balaton-felvidéki, a Fertő–Hanság és a Neusiedler See–Seewinkel Nemzeti Park, továbbá magyar és osztrák natúrparkok,

természetvédelmi civil szervezetek, ökoturisztikai vállalkozások szakemberei vettek részt azon a tanulmányúton, amely Montenegró két

emblemikus nemzeti parkjában, a Durmitor és a Skodra-tó Nemzeti Parkban zajlott 2019. augusztus 21. és 25. között. A tanulmányút során a szakemberek a vadvízi evezés európai fellegvárának tekintett Tara folyó kanyonjában a helyi ökoturisztikai vállalkozások szolgáltatásaival, működésével, a nemrég alapított Piva Natúrpark tevékenységével ismerkedtek. A folyó melletti táborhely jelentős fejlődésen ment át az elmúlt években, néhányfős családi nyaralóból nemzetközi turisztikai központtá vált. A vadvízi evezés szervezetsége kimagasló színvonalú volt. Minden csónakban szakavatott túravezetők ültek. A vendéglátásban is odafigyeltek a helyi értékek bemutatására, a hagyományos konyha csak helyi alapanyagokat használ.

Fotópont a Durmitor Nemzeti Parkban.

A Durmitor Nemzeti Park hegyvilágát a nemzeti park természetvédelmi őrök segítségével fedezték fel a résztvevők egy 900 méter szintkülönbséget legyőző túrán, ahol nem csak növények és állatok sokaságát ismerték meg, de sok apró ötlettel is gazdagodtak. A Skodra-tó Nemzeti Park igazgatójának tájékoztatója és a közreműködésével rendezett munkamegbeszélés során ismereteket szereztek a montenegrói

nemzeti parkok felépítéséről, hálózatosodásáról és az ökoturisztikai vállalkozásokkal, utazási irodákkal való szoros, szervezett és eredményes együttműködéséről. A Balkán-félsziget legnagyobb taván szervezett hajókirándulás során betekintést nyerhettek a terület gazdag madárvilágába és tájképi értékeibe.

Bár a térképet nézve Montenegró nem tűnik távoli országnak, mégis a rossz

úthálózat miatt 12 óra utazás szükséges, hogy ezeket a gyönyörű tájakat megismerhessük. Ennek ellenére a szakemberek úgy érzik, hogy sok hasznos tapasztalattal és új ötlettel tértek haza, melyeket a nyugat-pannóniai védett területek hálózatának építése során hasznosítani fognak.

Piva Kanyon. A szakemberek a nemrég alapított Piva Natúrpark tevékenységével is ismerkedtek.

Burgenlandi természetnaptár

Együtt kutatják az éghajlatváltozás hatásait

Forrás: ARGE Naturparks Burgenland

A szikrai (Siegraben) natúrparkiskola számos ismert személyiséggel együtt elültette a tíz évszakos sövényét.

A burgenlandi természetnaptár a burgenlandi natúrparkok regionális projektje. A tíz évszakos sövény segítségével a natúrparkiskolák és -óvodák diákjai, tanárai és szülői közvetlenül az osztályterem előtt figyelhetik meg a levélhajtásokat, a virágzást és a gyümölcserést. A gazdálkodók, az erdészek és minden természet iránt érdeklődő részt vehet a megfigyelésben a Naturkalender Burgenland alkalmazással.

Néhány évtizeddel ezelőtt még széles körben elterjedt volt az év folyamán történő természeti jelenségek leírása, mint például a levélhajtás, virágzás, a gyümölcs érése, a fecskék visszatérése vagy a mezőgazdasági szezon ideje. Jelenleg reneszánszát éli a természet fejlődésének figyelemmel kísérése és leírása az utóbbi években észrevehető globális felmelegedés miatt, és ez egyre fontosabbá is válik a természet és az éghajlat kutatásában. A fenológia a növények és állatok szezonális ciklusát, valamint az időjárás vagy az éghajlat kapcsolatát vizsgálja. A növények a talajhoz közeli légkör nagyon érzékeny mérőeszközöként működnek, és egyre korábbi virágzással vagy

gyümölcseréssel reagálnak az utóbbi évek „örült” hőmérsékletváltozásaira.

Együtt kutatni azt, hogy az éghajlatváltozás hogyan befolyásolja az állatokat és a növényeket

A Naturkalender Burgenland alkalmazással több tucat, a burgenlandi natúrparkrégiókra jellemző állat- és növényfaj fényképezhető le, és aktuális fejlődési fázisaik dokumentálhatók. Ezt rendszeresen megtéve látható, hogy az éghajlatváltozás hogyan befolyásolja az

állatokat és a növényeket, és milyen kapcsolat van az éves időjárási viszonyok és a biodiverzitás között.

Segítségnyújtás öt másodperc alatt az éghajlati kutatásokhoz és a gazdák számára

Minden megfigyelés és minden fénykép értékes hozzájárulást nyújt a természeti és éghajlati kutatásokhoz Ausztriában és az egész világon. A megfigyelések az európai fenológiai adatbázisba folynak be, amelyet a Meteorológiai és Geodinamikai Központi Intézet

(ZAMG) tart fenn. Ezáltal felhasználhatók lesznek az éghajlati kutatásokhoz az egész világon. Ezen kívül az alkalmazásban tett megfigyelések a fekete bodzára és társaira vonatkozólag beáramlanak egy számítógépes modellbe, amelynek segítségével osztrák gazdálkodók száza az olyan években, melyekre a rét korai fejlődése jellemző, rugalmasan reagálhatnak és korábban tudnak kaszálni. Ily módon minden felhasználó ténylegesen segít abban, hogy a gazdák jó takarmányt arassanak le, hogy a rétek színesek, változatosak és fajokban gazdagok maradjanak. Végül a virágzás vagy az érés dátumai segítik a natúrparkok látogatóit abban, hogy a legszebb napokban tekinthessék meg a természeti látványosságokat – mint például a sárgabarack-virágzást!

A természetnaptár címlapja.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

www.naturkalender.at/regionalprojekte/naturkalender-burgenland

PaNaNet útmutató címlapja

Irány Nyugat-Pannónia

30 kirándulás az Alpok és a puszta között

FRISSEN JELENT MEG AZ ÚJ PANANET-ÚTMUTATÓ „Irány Nyugat-Pannónia – 30 Kirándulás az Alpok és a puszta között” címmel. A könyvet kétnyelvű változatban adta ki a Regionalmanagement Burgenland, és bemutatja a PaNaNet védett területek természeti sajátosságait az adott természetvédelmi terület három különleges helyszínén keresztül (egy hely, ahol letérdelünk, egy hely,

ahol időt töltünk és megpihenünk, egy hely, ahol kísérletezünk). A könyv célja, hogy kísérőként szolgáljon a védett területeken, valamint új és érdekes hozzáférést biztosítson a PaNaNet hálózatához. Világosan megmutatja, hogy a nyugat-pannon régió – az Alpok és a puszta között – közös természeti örökségünk.

Minél többet megismer a látogató a 30 leírt helyből a PaNaNet védett területeken,

annál jobban kirajzolódik Nyugat-Pannónia egyedi jellege. Minden védett terület színes kóddal van ellátva a könyvben, ezért gyorsan megtalálható. Az általános leírás mellett a kiadványhoz tartozik egy háromrészes összecsukható kártya, amelyen három különleges hely található. A térképen egy idővonal jelzi, mikor érdemes a helyszínekre utazni. Annak érdekében, hogy a látogató képet kapjon arról, mire

INGYENESEN KÉRHETŐ:

andrea.sedlatschek@rmb-sued.at

is számíthat az adott helyszínen, a kártya hátulja fotókat, érdekes háttérinformációkat és rövid történeteket tartalmaz.

PaNaNet
PannonianNatureNetwork